

Esclaus

L'altre dia ho vaig llegir en els titulars d'algun diari, no recorde quin: a l'Amazònia torna a existir l'esclavitud.

A vegades, moltes vegades, he discutit amb gent sobre si la humanitat avança endavant o endarrera. Jo crec, almenys he cregut quasi sempre, que va cap endavant. Però un dels arguments que utilitzava era precisament el de l'esclavitud, el fet que estigués realment abolida. Sí, és clar, hi ha l'esclavitud de l'assalariat i tot això. O la de les dones. Però aquestes són unes penes encara compensades de manera mínima. L'esclavitud salvatge, la que no té cap compensació, excepte un aliment que et donen només perquè has de treballar, aquesta es considerava despareguda. I aquesta, per la seva brutalitat, era indiscutiblement perversa. Però ara renaix a l'Amazònia. Torna a haver esclaus a un pas de l'any dos mil.

En llegir la notícia he tingut una sensació com d'un cert vertigen. He vist perillar alguns dels meus arguments més clars per a ser optimistes. Perquè si torna l'esclavitud, també ha tornat la inquisició (i no pense només en Salman Rushdie...), també han tornat les croades (i no pense només en Bush...), també ha tornat la pesta (i pense, sobretot, en la SIDA).

Clar, tot és agafat pels peus. No és el mateix l'esclavitud localitzada en un punt que l'esclavitud com a sistema

(per bé que el fàstic que provoca és el mateix). No és el mateix l'atac multinacional –en teoria polític– contra l'Iraq que les guerres de religió (d'altra banda, però, també aquesta era una guerra de religió de les diverses que ens trobem cada dia en els informatius). No és el mateix la SIDA, reivindicada obertament per una part substancial dels malalts i no-malalts, que la pesta vagarejada pels camins sense opció al contacte més mínim amb la resta dels mortals. (D'aquest últim argument, però, confesse no estar gaire segur).

Ja ho sé que hi ha tots aquells que prediquen el retorn mil·lenarista per poder-me treure de dubtes. I recordo de manera difusa on tinc aquell llibretó de Umberto Eco que publicà en espanyol fa una pila d'anys Alianza Editorial (no sé de ningú que l'haja publicat en català) i que, pam amunt pam avall, va de totes aquestes coses. En Bonada no el posà en la llista dels llibres per a l'estiu que va confeccionar la setmana passada, però amb el seu permís me'l tornaré a mirar. Per marejar-me una miqueta més, encara.

Vicent Partal

Ridícul a Moscou

Les informacions de la premsa aquesta vegada han estat unànimes: s'ha fet el ridícul a Moscou. En efecte: una missió espanyola composta per Felipe González, Mario Conde, Virgilio Zapatero, Alfonso Guerra, etc., ha anat a Moscou perquè en el transcurs de pocs dies els soviètics poguéssin assabentar-se –amb lliçons-píndola– de com s'havia realitzat la transició política a l'estat espanyol. Les informacions publicades parlen d'un bon discurs del president del govern Felipe González que, tot narrant el que va succeir a Espanya, va assenyalar que la transició sol devorar els seus protagonistes. En aquelles mateixes hores Adolfo Suárez, el gran absent, platcava a La Habana amb el seu vell amic Fidel Castro... La resta d'intervencions es van saldar amb un rotund fracàs, sobretot si prenem com a punt de referència el nombre d'assistents. El rector de la Universitat Complutense, Gustavo Villapalos, un dels organitzadors del simposi, va haver d'expressar les seves queixes a la mateixa Raisa Gorbaxova, Presidenta Honorària de l'Acadèmia de les Ciències de Moscou. Les excuses van ser múltiples, sense faltar la de l'elevat preu de les entrades, la resposta era infantil perquè l'organització espanyola havia cobert tot el pressupost. Segons hem sabut des d'aquí, Mario Conde va tenir un èxit relatiu de públic que va assis-

tir-hi per escoltar les seves descripcions sobre el que és una economia de mercat. Altres van tenir una sort pitjor, com la del ministre Virgilio Zapatero, afectat per una indisposició quan el nombre d'assistents era de tres.

Al capdavant, hem fet el ridícul a Moscou, i se salva de la crema tant el discurs de Felipe González com la situació de la premsa espanyola que va anar a càrrec del novel·lista Luis Goytisolo. El que sabem ens indica que per a Goytisolo la premsa va jugar un paper positiu durant la transició, mentre que en l'actualitat, i en la seva majoria, malbaraten la seva energia en la persecució d'escàndols, que més o menys la converteixen en una "premsa del cor". Són molt discutibles aquests criteris de Luis Goytisolo perquè la producció d'escàndols va lligada a un estat de la societat procliu a ells; la premsa segueix i quan aconsegueix amb el seu deure actual com l'espill en el camí...

Una vegada més direm que hem fet el ridícul a Moscou quan res ens hi obligava. A hores d'ara, ¿val la pena assenyalar que Alfonso Guerra continua afirmant que tota la transició va ser delimitada a Suresnes fins a extrems mil·limètrics?

Fabià Estapé

